

Ειδησεογραφικές Ψηφιακές Πηγές και Διεθνείς Ειδησεογραφικοί Οργανισμοί

Ενότητα 1: Ιστορική εξέλιξη

Παναγιώτου Νικόλαος, Επίκουρος Καθηγητής
Τμήμα Δημοσιογραφίας και ΜΜΕ
Σχολή Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ειδησεογραφικές Ψηφιακές Πηγές και Διεθνείς Ειδησεογραφικοί Οργανισμοί

Ιστορική εξέλιξη

Ειδησεογραφικά Πρακτορεία (Άσκηση)

- Ποια εμπίπτουν στον ορισμό στην κατηγορία αυτή?
- BBC, CNN είναι ειδησεογραφικά πρακτορεία?

Ειδησεογραφικό Πρακτορείο

- Οργανισμός από δημοσιογράφους με στόχο την παροχή ειδήσεων ή ειδησεογραφικών υπηρεσιών σε ΜΜΕ.

Εικόνα 1

Ερώτηση

- Ποιες εξελίξεις όρισαν την ανάπτυξη των Ειδησεογραφικών Πρακτορείων?

Πλαίσιο

- Τυπογραφία συνδεδεμένη με τη θρησκευτική επανάσταση του 1500.
- 1700: Εκτυπώσεις σε βιομηχανική κλίμακα σχετίζονται με πολιτικές επαναστάσεις.

Πλαίσιο II

- Φωτογραφία, ραδιόφωνο, κινηματογράφος
Διαφημίσεις, εκλαΐκευση των μέσων μαζικής
ενημέρωσης.
- “Ηλεκτρονική -Ηλεκτρική” ραδιόφωνο,
τηλεόραση, δορυφόροι συνδεδεμένη με την
εθνικοποίηση των μέσων μαζικής ενημέρωσης.
- Ψηφιακή υπολογιστές, δίκτυα , νέα μέσα
παγκόσμια κουλτούρα.

Σταθμοί στην Ιστορική Εξέλιξη των Ειδησεογραφικών Πρακτορείων

- Ανάπτυξη των Ειδησεογραφικών Πρακτορείων.
- Ηγεμονία των Ευρωπαϊκών Ειδησεογραφικών Πρακτορείων 1870-1917.
- Μείωση της επιρροής των Ευρωπαϊκών Ειδησεογραφικών Πρακτορείων 1918-1934.
- Ηγεμονία των 5 Μεγάλων Ειδησεογραφικών Πρακτορείων 1940-1990.
- Μείωση της επιρροής των 5 Μεγάλων Ειδησεογραφικών Πρακτορείων 1990.

Η ηγεμονική περίοδος του Ευρωπαϊκού καρτέλ 1870-1917

- Το γαλλικό Havas, Γερμανικό Wolf και Βρετανικό Reuters.
- Συμφωνία για αποκλειστικές ειδησεογραφικές ζώνες
- Η αποικιοκρατία συντελεί στην ανάπτυξη των ειδησεογραφικών πρακτορείων,
- Ειδικά το Reuters λόγω Βρετανικής αυτοκρατορίας
- Ειδησεογραφικοί Οργανισμοί από Ιαπωνία, Αργεντινή, Καναδά, απέτυχαν να ανταγωνιστούν τα ευρωπαϊκά ειδησεογραφικά πρακτορεία
- Το AP εντάχθηκε στο καρτέλ το 1927
- Το UPI πέτυχε μια σημαντική επιτυχία με την υπογραφή συμφωνιών με μικρούς ειδησεογραφικούς σε διάφορα μέρη

Η Μείωση της επιρροής των 5 Μεγάλων Ειδησεογραφικών Πρακτορείων 1990

- Διαδικασίες συσσώρευσης ήταν η αιτία της μείωσης του κύκλου εργασιών του United Press International.
- Η διάλυση της Σοβιετικής Ένωσης επέφερε τη διάλυση του Σοβιετικού Πρακτορείου σχετική θάνατο του Tass.
- Ορισμένοι μεγάλοι οργανισμοί επιβίωσαν μέσα από την αναδιοργάνωση των υπηρεσιών και των περιοχών κάλυψης.

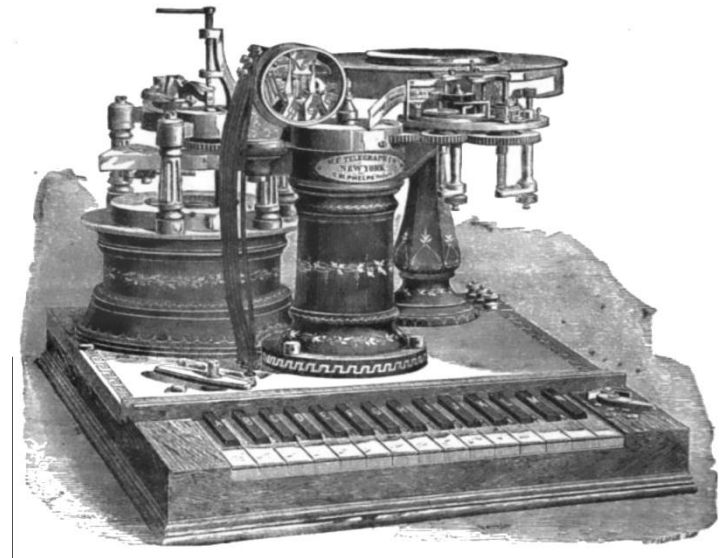
Εξέλιξη

- Η δημιουργία των ειδησεογραφικών πρακτορείων ήταν μια πολύ σημαντική εξέλιξη που άλλαξε τη διαδικασία της διάδοσης ειδήσεων, σε εθνικό και διεθνές επίπεδο στο 1ο μισό του 19ου αιώνα.
- Η ανάπτυξη των εφημερίδων ήταν σε άνοδο, γεγονός που επιταχύνθηκε με τη βοήθεια των ειδησεογραφικών πρακτορείων λόγω της ταχείας ροής πληροφοριών.

Ο τηλέγραφος

- Η αξιοποίηση και έντονη χρήση του ηλεκτρικού τηλέγραφο από το συντελεί στην επέκταση του.
- Θεωρείτε από τα καλύτερα και ταχύτερα ενημερωμένα ειδησεογραφικά πρακτορεία στον κόσμο.
- Σε συνέχεια του Κριμαϊκού πολέμου (1854-1856) επεκτείνει το ευρωπαϊκό της δίκτυο σε όλη τη διαδρομή προς την Αγία Πετρούπολη και το Βόσπορο.

Εικόνα 2

AFP

- Το παλαιότερο ειδησεογραφικό πρακτορείο είναι το AFP.
- Από αυτό προέκυψαν τα δυο άλλα ανταγωνιστικά καθώς οι δυο υπάλληλοι του Havas, Paul Julius Reuter and Bernhard Wolff, δημιούργησαν τα αντίστοιχα πρακτορεία στο Λονδίνο και το Βερολίνο το 1848.

Εικόνα 3

Πρώτα βήματα

- Ο γάλλος Charles Havas ιδρύει στο Παρίσι το 1835 το ομώνυμο πρακτορείο ειδήσεων .
- Στην αρχή πρόκειται για ένα γραφείο μετάφρασης ξένου τύπου που εξυπηρετεί τις καθημερινές εφημερίδες.
- Ο Havas συλλαμβάνει την ιδέα να αναπτύξει ένα δίκτυο ανταποκριτών και να πουλά τις πληροφορίες τους.
- Η ανάπτυξη του πρακτορείου στηρίχθηκε σε δύο κύριες βάσεις: α) Οικονομικές Ειδήσεις: ταχυδρομικά περιστέρια κάθε ημέρα μεταφέρουν στο Havas τις τιμές του χρηματιστηρίου του Λονδίνου, β) Πολεμικές Συγκρούσεις, ανταποκριτές στην Κριμαία, στην Ιταλία, στο Μεξικό, στις Ηνωμένες πολιτείες, κ.τ.λ.

Reuters

- 1851 ο Julius Reuter, ιδρύει στο Λονδίνο το ομώνυμο πρακτορείο.
- Στην αρχή ο Reuters άνοιξε ένα τηλεγραφείο κοντά στο χρηματιστήριο του Λονδίνου. Αρχικά έστελνε εμπορικά τηλεγραφήματα αλλά, με τις ημερήσιες εφημερίδες σε άνθηση, έπεισε αρκετούς εκδότες να εγγραφούν στην υπηρεσία του.

Reuters II

- Η πρώτη του θεματική επιτυχία ήρθε το 1859, όταν μεταδίδει στο Λονδίνο το κείμενο της ομιλίας του Ναπολέοντα III, προαναγγέλλει τον πόλεμο Αυστρο-Γαλλικά Πιεμόντε της Ιταλίας.
- Το Reuter ευνοήθηκε εκ των πραγμάτων λόγω του ότι είχε έδρα το Λονδίνο, την κυριότερη από οικονομική και εμπορική άποψη πόλη του κόσμου από την οποία σε λίγο θα ξεκινήσουν τα πιο πυκνά διεθνή ηλεκτρικά καλωδιακά δίκτυα

Τηλέγραφος

- Η ανάπτυξη του τηλέγραφου στη δεκαετία του 1850 οδήγησαν στη δημιουργία ισχυρών εθνικών Ειδησεογραφικών Οργανισμών στην Αγγλία, τη Γερμανία, την Αυστρία και τις Ηνωμένες Πολιτείες. Όμως, παρά τις προσπάθειες των κυβερνήσεων, το κόστος του τηλέγραφου παρέμεινε σε υψηλά επίπεδα.

Συνθήκες Συνένωσης

- Η πρώτη συμφωνία τέτοιου τύπου υπογράφηκε μεταξύ του Havas, του Wolff και του Reuter, το 1859. Το Associated Press συνενώθηκε με τους άλλους το 1872.

Ζώνες Αποκλειστικής Αναφοράς

Το 1865, Reuter και Wolff υπέγραψαν συμφωνίες με τη Havas, σχηματίζοντας ένα καρτέλ που όριζε τις ζώνες αποκλειστικής αναφοράς για καθένα από τα πρακτορεία τους στο εσωτερικό της Ευρώπης.

Σημαντική κίνηση για την ανάπτυξη των Ευρωπαϊκών Ειδησεογραφικών Πρακτορείων

Η μείωση της επιρροής/διάλυση του Ευρωπαϊκού Καρτέλ 1918 - 1934

- Το AP & UPI επεκτάθηκαν στη Νότια Αμερική
- Το Γερμανικό Wolf έχασε τη θέση λόγω του πρώτου παγκοσμίου πολέμου
- Το Reuters αντιμετώπιζε οικονομικά προβλήματα
- Το Ιαπωνικό και Σοβιετικό Πρακτορείο έπαιξαν επίσης ρόλο στην εξέλιξη αυτή
- Οι εθνικοί οργανισμοί ήταν ελεύθεροι να κάνουν συμφωνίες με οποιονδήποτε καθολικό που τους άρεσε.

ΗΠΑ

- Στις Ηνωμένες Πολιτείες , το Associated Press ιδρύθηκε τον Μάιο του 1848.
- Ιδιαίτερα το καθεστώς λειτουργίας που δημιουργεί συνθήκες για να ιδρυθούν και άλλα πρακτορεία όπως του United Press την δεκαετία του 1880.

ΗΠΑ (2)

- Στις Ηνωμένες Πολιτείες, η απόφαση *Inter Ocean Publishing Vs. Associated Press* διευκόλυνε τον ανταγωνισμό, απαιτώντας από τους ειδησεογραφικούς οργανισμούς να δεχθούν όλες τις εφημερίδες που επιθυμούν να ενταχθούν.
- Ως αποτέλεσμα της αύξησης των εφημερίδων, αυξήθηκε ο ανταγωνισμός με τη δημιουργία των United Press Associations το 1907 και το International News Service από τον εκδότη εφημερίδας Γουίλιαμ Ράντολφ Χερστ το 1909.
- Η τεράστια αμερικανική εγχώρια αγορά, καθώς και η επιτυχία του ραδιοφώνου συνέβαλλαν στην αύξηση του κύκλου εργασιών των Ειδησεογραφικών Πρακτορείων.

ΗΠΑ - ΕΥΡΩΠΗ

- Στην Ευρώπη το ίδιο διάστημα και στην προσπάθεια τους να σταματήσουν την εξάπλωση των Αμερικανικών Ειδησεογραφικών Οργανισμών γίνεται προσπάθεια δημιουργίας Εθνικών Ειδησεογραφικών Πρακτορείων.
- Στην προσπάθεια αυτή, που θυμίζει αρκετά το σήμερα, οι τρεις μεγάλοι αμερικανικοί ειδησεογραφικοί οργανισμοί εναντιώνονται στη δημιουργία Εθνικών/Κρατικών «Ειδησεογραφικών πρακτορείων καρτέλ».

Ηγεμονία των 5 Μεγάλων

Ειδησεογραφικών Πρακτορείων 1940-1990

- Η ανάπτυξη των ειδησεογραφικών πρακτορείων ακολουθεί και τις αντίστοιχες πολιτικές εξελίξεις.
- Τα ειδησεογραφικά πρακτορεία των ΗΠΑ κατέλαβαν το κενό που άφησαν τα Ευρωπαϊκά πρακτορεία ειδήσεων μετά το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.
- Το σοβιετικό πρακτορείο ТААС κυριαρχεί στην Ανατολική Ευρώπη, καθώς και σε περιοχές της Μέσης Ανατολής, της Αφρικής και της Ασίας.
- Το Reuters πρωτοπορεί με την ανάπτυξη οικονομικών και χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και ειδήσεων.

Μετά το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο

- Μετά το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, η κίνηση για τη δημιουργία των εθνικών Ειδησεογραφικών Οργανισμών επιταχύνθηκε, ως αποτέλεσμα και της ανεξαρτησίας των πρώην αποικιών
- Το Reuters, έγινε συναιτεριστικό δώθηκε έμφαση στις οικονομικές ειδήσεις
- Παγκοσμιοποίηση της Agence France-Presse.

Τα τρία μεγάλα Ειδησεογραφικά Πρακτορεία

- Το AP, AFP και Reuters αποτελούν τα τρία μεγάλα ειδησεογραφικά πρακτορεία.
- Το Reuters έδωσε έμφαση στην παροχή οικονομικών ειδήσεων.
- Το AP έδωσε έμφαση τόσο στην εγχώρια όσο και στις διεθνείς αγορές.
- Το AFP επιβίωσε μετά από υποστήριξη της κυβέρνησης.

Αναφορές

- Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων έργων:

1. Xinhua News Agency

By Ming Xia, (CC BY-NC-SA 2.0) via Flickr

2. Phelps' Electro-motor Printing Telegraph

[https://commons.wikimedia.org/wiki/File%3APhelps' Electro-motor Printing Telegraph.jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File%3APhelps'_Electro-motor_Printing_Telegraph.jpg)

See page for author [Public domain], via Wikimedia Commons from Wikimedia Commons

3. Agence France Presse

[https://commons.wikimedia.org/wiki/File%3AAgence France Presse.JPG](https://commons.wikimedia.org/wiki/File%3AAgence_France_Presse.JPG)

By KoS (Own work) [GFDL (<http://www.gnu.org/copyleft/fdl.html>) or CC BY-SA 3.0

(<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0>)], via Wikimedia Commons from Wikimedia

Commons

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Παναγιώτου Νικόλαος.
«Ειδησεογραφικές Ψηφιακές Πηγές και Διεθνείς Ειδησεογραφικοί
Οργανισμοί. Ιστορική εξέλιξη». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο
από τη δικτυακή διεύθυνση: http://opencourses.auth.gr/eclass_courses.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

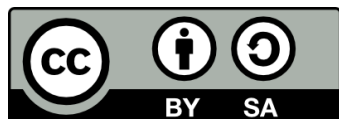
[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: <Γιομελάκης Δημήτριος>
Θεσσαλονίκη, Εαρινό εξάμηνο 2014-2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

**ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

